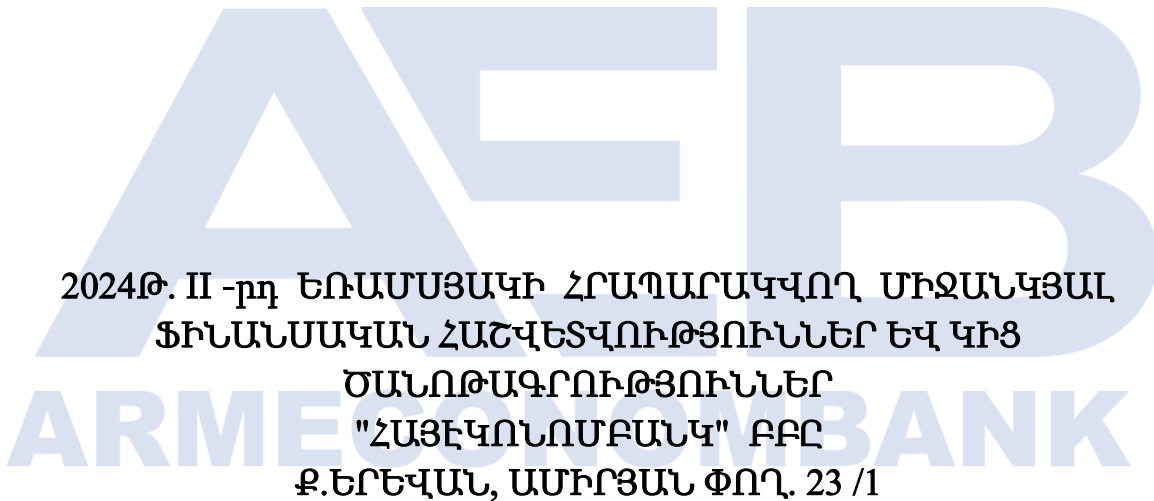

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարկանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 31 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորադրատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Արամ Խաչատրյան

Ռուբեն Հայրապետյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Արամ Մելիքյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն

Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Օ. Չիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ա. Հարությունյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ	Ա. Մանրիկյան
Գործադիր տնօրենի տեղակալ	Ա. Փիլոսյան
Գլխավոր հաշվապահ	Ն. Գալստյան
Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ	Կ. Բաբայան
Ռազմավարության և Մեթոդաբանության վարչության պետ	Հ. Ավետիսյան
Իրավաբանական վարչության պետ	Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2024թ. դրությամբ կազմում է 30,801,895 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 11,746,584 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2,080 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	29.25%
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	12.85%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	13.32%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների

հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն

հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու:

Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական

հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,
- այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ

համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Բանկի կողմից տրամադրվում են ֆինանսական և ոչ ֆինանսական երաշխիքներ:

Ֆինանսական երաշխիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական երաշխիքները չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Ոչ ֆինանսական երաշխիքները (եթե պարունակում են ապահովագրական ռիսկ) հաշվառվում են որպես փոխատվության հանձնառություններ՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի արժեզրկման պահանջները, քանի որ պայմանագրերում առկա են իրավաբանորեն ամրագրված այնպիսի մեխանիզմներ, որոնց միջոցով, որպես ապահովագրված կորուստների ուղղակի արդյունք, ճշգրտվում են "Պրինցիպալի"՝ ապահովագրի, կողմից թողարկողին՝ Բանկին, ապագա վճարումները:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում: Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը, արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը,
- վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

- ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,
- ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,
- երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,
- վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

- նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,
- ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝

- ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,
- նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,
- վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը զեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՅՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՅՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ" ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրու յք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բան- կոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ձախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ

Ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպությունների և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման

դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Ֆինանսական վիճակի մասին
 30 հունիս 2024թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	58,469,467	71,569,185
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		530,839	396,358
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	5,175,545	5,926,385
1.4	Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	14.1	13,163,333	12,464,832
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		1,326
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		8,570,306
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	324,200,471	291,399,069
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	424,394	14,975,888
1.7.1	Հետզման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	17.1	66,232,518	36,659,534
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,939,788	2,963,269
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	15,565,582	15,391,456
1.10.	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,061,681	1,054,183
1.10.	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,064,063	1,875,558
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,744,630	1,649,742
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		491,572,311	464,897,091
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	66,247,708	73,183,391
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ		39,625,169	48,335,375
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	35,812,250	37,158,136
2.4	Հետզման պայմանագրեր	22.3	62,166,211	34,127,375
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	192,706,208	183,942,323
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	5,224,350	9,679,494
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		638,708	1,112,304
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	10,993,307	11,295,283
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	54,725	15,184
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	1,040,487	601,085
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,148,806	1,187,997
2.12	Պահուստներ	30	53,344	19,270
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,644,419	1,426,082
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	3,235,622	2,348,069
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		420,591,314	404,431,368
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	30,801,895	28,132,240
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		6,539,091	2,265,076
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		4,190,000	3,952,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(134,626)	(379,408)
3.3.3	Այլ պահուստներ		6,789,131	6,896,366
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		22,795,506	19,599,449
	Ընդամենը՝ կապիտալ		70,980,997	60,465,723
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		491,572,311	464,897,091

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Լ. Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Հունիս 2024թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Զ.ԵՐԼԵԱՆ, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	11,412,729	22,355,249	9,409,839	18,375,511
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(6,813,367)	(13,572,577)	(5,670,104)	(10,990,445)
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,599,362	8,782,672	3,739,735	7,385,066
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,877,072	3,498,213	1,491,049	2,741,346
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(578,223)	(1,128,927)	(573,530)	(922,718)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		1,298,849	2,369,286	917,519	1,818,628
Եկամուտ շահաբաժիններից		6,037	6,037		
Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	805,830	1,596,551	589,216	1,219,349
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	124,107	213,431	148,911	273,326
Գործառնական եկամուտներ		6,834,185	12,967,977	5,395,381	10,696,369
Չուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	161,807	(219,581)	1,366,382	1,551,290
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,785,609)	(5,300,618)	(2,535,042)	(4,704,873)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,128,612)	(2,168,976)	(1,021,491)	(1,870,820)
Գործառնական շահույթ		3,081,771	5,278,802	3,205,230	5,671,966
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		3,081,771	5,278,802	3,205,230	5,671,966
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(666,237)	(1,061,783)	(558,754)	(998,251)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		2,415,534	4,217,019	2,646,476	4,673,715

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Հունիս 2024թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հազ.դրամ	
				Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(50,654)	440,979	814,127	1,053,535
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		(56,270)	(116,820)	(8,953)	(89,236)
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո		-	-	3,958,162	3,958,162
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահույթահարկ		9,118	(79,376)	(146,543)	(189,636)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(97,806)	244,783	4,616,793	4,732,825
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,317,728	4,461,802	7,263,269	9,406,540

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

[Handwritten signature]

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

[Handwritten signature]

Ն. Գալստյան

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Եմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Չուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից ածողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2023(ստուգված)	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297
Վերահաշվարկված մնացորդը	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	774,662	3,958,163	4,673,715	9,406,540	9,406,540
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(742,423)	(742,423)	(742,423)
բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճարներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	289,000	-	(66,600)	(222,400)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	289,000	-	-	(289,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(66,600)	66,600	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2023(չստուգված)	27,186,784	27,186,784	1,210,529	3,952,000	- 453,813	7,003,602	19,875,334	58,774,436	58,774,436
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից ածողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2024(ստուգված)	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723
Վերահաշվարկված մնացորդը	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	- 379,408	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	2,669,655	2,669,655	4,274,015	-	-	-	-	6,943,670	6,943,670
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	2,669,655	2,669,655	4,274,015	-	-	-	-	6,943,670	6,943,670
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	244,782	-	4,217,019	4,461,801	4,461,801
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(890,197)	(890,197)	(890,197)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	238,000	-	(107,235)	(130,765)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	238,000	-	-	(238,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(107,235)	107,235	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2024(չստուգված)	30,801,895	30,801,895	6,539,091	4,190,000	(134,626)	6,789,131	22,795,506	70,980,997	70,980,997

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Հունիս 2024թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Նախադրյալ ընթացակարգ	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		4,217,019	4,673,715
<i>Ճշգրտումներ՝</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		1,061,783	998,251
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից օգուտ/վնաս		219,581	(1,551,290)
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		1,198,770	996,226
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս		-	(12,302)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		76,717	10,269
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(33,206)	(20,963)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(317,037)	20,394
Ստացվելիք տոկոսներ		(1,077,436)	(122,506)
Վճարվելիք տոկոսներ		34,981	486,557
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		5,381,172	5,478,351
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		613,217	2,123,187
Հալարարձ հետգնման պայմանագրեր		(770,410)	(2,540,103)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(35,224,255)	(20,465,563)
Այլ ակտիվներ		(237,364)	(64,183)
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(6,266,391)	8,852,731
Հետգնման պայմանագրեր		28,014,640	(5,154,701)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		10,505,549	2,596,802
Այլ պարտավորություններ		909,269	40,742
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		2,925,426.69	(9,132,736)
Վճարված շահութահարկ		(1,652,447)	(1,273,850)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		1,272,980	(10,406,585)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի նվազում/ավելացում		(5,677,423)	1,218,145
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(780,988)	(185,954)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր			15,421
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(121,039)	(224,613)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(6,579,450)	822,999
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		(1,212,501)	1,346,369
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարումներ		(6,905,783)	(4,951,492)
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր/մարումներ		(4,144,579)	3,403,530
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում/նվազում			1,389,185
Բաժնետոմսերի թողարկում		6,943,670	1,000,022
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		39,594	
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(521,592)	(476,990)
Վճարված շահաբաժիններ		(450,241)	(692,972)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		(6,251,432)	1,017,652
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(1,541,816)	(949,830)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(13,099,718)	(9,515,765)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	71,569,185	69,081,631
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	58,469,467	59,565,866

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Ծանոթագրություն 3. *2ուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ*

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և սևույնեռից	82,020	246,710	159,061	318,676
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	9,526,497	18,534,330	8,019,579	15,598,326
Տոկոսային եկամուտ աստղաբալին արժեթուղի	1,511,815	2,970,851	1,017,855	2,063,919
Տոկոսային եկամուտ "Ոչսպ" պանսևառուցից	274,553	567,148	193,992	355,573
Այլ տոկոսային եկամուտ	17,844	36,210	19,352	39,017
Ընդամենը	11,412,728	22,365,249	9,409,839	18,375,511
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և կեսույնեռի	2,800,303	5,745,436	2,778,819	5,414,498
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների ունևագ	2,562,383	5,020,908	1,678,683	3,218,603
Տոկոսային ծախսեր "Ռեստ" պանսևառուցի ունևագ	1,036,178	1,902,333	888,638	1,743,250
Տոկոսային ծախսեր աստղաբալին արժեթուղի ունևագ	170,985	423,045	113,880	204,074
Տոկոսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթուղի ունևագ	190,059	386,631	172,094	333,577
Տոկոսային ծախսեր մանրանաստևան պանսևառուցի շնորհիվ	53,456	94,224	37,941	76,300
Այլ տոկոսային ծախսեր			49	143
Ընդամենը	6,813,364	13,572,577	5,670,104	10,980,445
2ուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	4,699,365	8,782,672	3,739,735	7,385,066

Ծանոթագրություն 4. *Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր*

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Ղուկանոսային գործառնություններից	85,953	164,570	85,611	157,639
Հաշվառնային ծառայություններից	1,228,197	2,377,032	1,083,388	2,007,728
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	75,279	145,593	71,775	123,949
Արտարժույթով և արժեթուղիով գործառնություններից	2,483	4,621	2,874	3,621
Վճարային ծառայողի սպասարկումից	73,604	128,862	44,465	88,562
Այլ կոմիսիոն վճարներ	411,556	677,535	202,936	359,847
Ընդամենը	1,877,072	3,498,213	1,491,049	2,741,346
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թափառային և այլ հաշիվների ունևագ կոմիսիոն վճարներ	1,720	3,499	2,267	5,721
Վճարային ծառայողով գործառնություններից զեմ վճարներ	449,680	854,731	453,610	694,114
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների զեմ վճարներ	4,151	12,401	6,840	9,759
Արտարժույթով և արժեթուղիով գործառնություններից	35,727	79,688	26,484	65,627
Այլ կոմիսիոն վճարներ	86,945	178,608	84,329	147,497
Ընդամենը	578,223	1,128,927	573,630	922,718
Ստացված ռուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	1,298,849	2,369,286	917,519	1,818,628

Շանդագրություն 5. *Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ*				
	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	43,122	25,054	17,355	22,863
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝				
բաժնետնտեսից				
կատարային արժեթուղիներ	43,122	25,054	17,355	22,863
աճանաչանքից			-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ				
Ընդամենը	43,122	25,054	17,355	22,863
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներին				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	69,801	370,355	20,554	29,475
կատարային արժեթուղիներ	61,167	432,888		-
աճանաչանքից				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(1,366)	(62,533)	(34,776)	(40,459)
Ընդամենը	69,801	370,355	(14,222)	(10,984)
Արտաթմուռային գործառնություններին				
Արտաթմուռի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	715,410	1,190,837	593,824	1,217,736
Արտաթմուռի վերազնադատումից ստացված զուտ եկամուտ	(72,575)	(76,214)	(7,741)	(10,286)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	45,912	58,199		
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերազնադատումից ստացված զուտ եկամուտ	14,160	28,820	-	-
Ընդամենը	702,907	1,201,142	586,083	1,207,470
Զուտ եկամուտ անուտոանի գործառնություններին	805,830	1,596,551	589,216	1,219,349

Շանդագրություն 6. *Այլ գործառնական եկամուտ*

	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Այլ գործառնական եկամուտ				
Եկամուտներ ստացված տուժրեին և տուգանքներին	70,335	135,380	114,761	187,259
Դիմանական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից	-	(4,261)	9,130	(2,301)
Այլ եկամուտներ	53,772	82,312	25,020	73,786
Ընդամենը	124,107	213,431	148,911	278,328

Այլ եկամուտներ՝ տողում արտացոլված են՝ քաղվածքների, չեկային և ավանդային գործվածքների, տեղեկանքների տրամադրումից և այլափոխ տարաբնույթ ծախսերից զանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամուտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Ծանոթագրություն 13)				
Ակզբնական մնացորդ	40,062	31,069	46,225	51,255
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(35,941)	(26,948)	(15,175)	(20,205)
Նախկինում հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	4,121	4,121	31,050	31,050
Բուսիների և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)				
Ակզբնական մնացորդ	133,457	148,064	217,586	161,330
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(73,073)	(87,680)	(29,737)	26,499
Նախկինում հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	60,384	60,384	187,829	187,829
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառվածքայինների գծով (Ծանոթագրություն 16)				
Ակզբնական մնացորդ	5,923,956	5,620,762	3,421,163	3,558,820
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	325,012	625,884	(1,134,177)	(1,308,519)
Նախկինում հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ	165,377	284,770	217,241	489,200
Պահուստի օգտագործում	(138,879)	(255,950)	(176,657)	(411,931)
Վերջնական մնացորդ	6,275,466	6,275,466	2,327,570	2,327,570
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Ակզբնական մնացորդ	76,770	166,993	265,636	276,555
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(52,241)	(142,464)	(97,906)	(108,825)
Նախկինում հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	24,529	24,529	167,730	167,730
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)				
Ակզբնական մնացորդ	10,402	1,036	8,283	7,822
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(9,451)	(167)	3,717	4,080
Նախկինում հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ	4	105	98	204
Պահուստի օգտագործում	(29)	(48)	(45)	(53)
Վերջնական մնացորդ	928	928	12,053	12,053
Ամորտիզացված արժեքով հաշվավոր այլ ֆինանսական ակտիվների գծով				
Ակզբնական մնացորդ	431,047	287,025	284,345	270,041
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(327,140)	(183,118)	(93,157)	(78,853)
Նախկինում հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	103,907	103,907	191,188	191,188
Վարկային դիմ օպորտնակող հետհաշվելիչային հոդվածների գծով(Ծանոթագրություն 30)				
Ակզբնական մնացորդ	42,317	19,270	37,846	103,386
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	11,027	34,074	73	(65,467)
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	53,344	53,344	37,919	37,919
Շնորհանել զուտ մասհանումներ պահուստներին	(161,807)	218,581	(1,368,382)	(1,551,280)

Ծանոթագրություն 8. "Ընդհանուր վարչական ծախսեր"

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Ծախսերի հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,916,987	3,674,331	1,840,791	3,330,064
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	3,050	6,054	2,241	2,852
Գործուղման ծախսեր	21,827	38,711	16,214	21,621
Ազատուրձագրության ծախսեր	50,279	98,602	43,209	85,791
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	111,606	204,727	86,208	172,746
Բանկի շեմքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	214,504	440,468	202,993	410,782
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	7,173	18,313	4,043	9,238
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	42,526	83,749	36,582	65,472
Տրանսպորտային ծախսեր	50,271	99,833	41,413	79,306
Ծախսերի հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	141,415	279,502	103,570	209,746
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	72,058	158,497	36,438	168,557
Այլ վարչական ծախսեր	153,913	197,831	121,340	148,698
Ընդամենը	2,785,609	5,300,618	2,535,042	4,704,873

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	894	895	850	842
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ	636	622	650	603

Ծանոթագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	257	4,395	4,395
Ինվաստիցիան համար նախատեսված վճարումներ	87,933	174,283	86,703	173,997
Գույքազրկում և ներկատնային ծախսեր	124,432	199,757	149,527	225,445
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	606,987	1,194,508	532,517	996,227
Վնասումների եռաշխատուրան հիմնադրամի նախատեսումներ	59,329	120,904	67,800	130,747
Այլ ծախսեր	249,931	479,267	180,549	340,008
Ընդամենը	1,128,612	2,168,976	1,021,491	1,870,820

Ծանոթագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ճանապարհորդություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Հազ. դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	671,737	1,179,939	310,331	749,035
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	412	412	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(5,912)	(118,568)	248,423	249,216
Ընդամենը	666,237	1,061,783	558,754	998,251

	01/04/2024-30/06/2024	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2024-30/06/2024	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/04/2023-30/06/2023	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2023-30/06/2023	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	3,081,771		5,278,802		3,205,230		5,671,966	
Շահութահարկի դրույքաչափով	554,719	18%	950,184	18%	576,941	18%	1,020,954	18%
Չհարկվող եկամուտներ	-	2,245 (0.00)	-	2,245 (0.00)	-	2,245 (0.00)	-	2,245 (0.00)
Չհարկվող եկամուտ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրականացված առևտրային գործարարական ակտիվների օգուտները	(8,356)	(0.00)	(5,977)	(0.00)	(3,094)	(0.00)	(3,773)	(0.00)
Չվճարվող ծախսեր	110,805	0.04	109,916	0.02	(14,181)	(0.00)	(16,054)	(0.00)
Բացասական (դրական) փոխարժեքային տարբերություն	13,062	0.00	13,807	0.00	1,393	0.00	1,848	0.00
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի գնում	412	0.00	412	0.00	-	-	-	-
Այլ արտոնություններ	(2,160)	(0.00)	(4,315)	(0.00)	(2,305)	(0.00)	(4,724)	(0.00)
Շահութահարկի գծով ծախս	666,237	0.22	1,061,783	0.20	558,754	0.17	998,251	0.18

ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ

	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	604,048	32,249	(79,376)	556,921
Հաշվետված ծախսեր և այլ արտոնություններ	292,301	80,877	-	349,533
Օգտագործման իրավունքի ձեռք ապրիլներ	127,925	1,521	-	129,446
Ներդրումային արժեթղթեր	165,007	(32,961)	(79,376)	52,670
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,323	(14,696)	-	1,627
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,492	(2,492)	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(1,792,045)	86,318	-	(1,705,727)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	(2,399)	-	(2,399)
Հիմնական միջոցներ	(1,501,340)	23,539	-	(1,477,801)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով	(268,500)	55,588	-	(212,912)
Պայմանական պարտավորություններ	(22,205)	9,590	-	(12,615)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(1,187,997)	118,567	(79,376)	(1,148,806)

Ճանապարհորդություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/04/2024-30/06/2024	01/01/2024-30/06/2024	01/04/2023-30/06/2023	01/01/2023-30/06/2023
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,415,534	4,217,019	2,646,476	4,673,715
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	222,304	444,609	222,304	442,166
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,193,230	3,772,410	2,424,172	4,231,549
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	10,840,338	10,840,338	10,008,550	10,008,550
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.20	0.35	0.24	0.42

* Բաժնետոմսերի քանակի ավելացումը պայմանավորված է բաժնետոմսերի բաժնատնան գրանցմամբ՝ 1 բաժնետոմսը 5 բաժնետոմսի համամասնությամբ:

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/06/2024	31/12/2023
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	17,580,170	16,529,115
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	39,148,431	53,348,800
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	27,759	51,099
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,717,228	1,671,240
Պահուստներ/IFRS/	(4,121)	(31,069)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	58,469,467	71,569,185

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	30/06/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ		
Ռեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,475,000	2,122,500
Պահուստներ/IFRS/	(2,812)	(15,791)
Ընդամենը	1,472,188	2,106,709
ՀՀ բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		114,087
Այլ	156	233
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ	232,896	
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	17	145,819
Հաշվեցրված տոկոսներ		
Ընդամենը	233,069	260,803
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(523)	(9,759)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	232,546	251,044
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում		
Վարկեր և ավանդներ	349,714	504,484
Այլ	2,511,601	2,426,267
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	640,390	665,458
Հաշվեցրված տոկոսներ	1,011	1,586
Ընդամենը	3,502,716	3,597,795
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(31,905)	(29,163)
Չուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,470,811	3,568,632
Չուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,175,545	5,926,385

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

	30/06/2024	31/12/2023
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	13,188,477	12,558,183
Պահուստներ	(25,144)	(93,351)
Ընդամենը	13,163,333	12,464,832

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2024	31/12/2023
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոպ		1,326
Ընդամենը		1,326

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	30/06/2024	31/12/2023
Վարկեր, այդ թվում՝	308,553,612	276,538,217
Հիփոթեքային	47,953,701	45,800,699
Վարկային քարտեր	19,088,905	18,601,430
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,833,420	1,880,183
Ընդամենը վարկեր	330,475,937	297,019,830
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,275,466)	(5,620,762)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	324,200,471	291,399,068

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/06/2024	31/12/2023
Պետական ձեռնարկություններ	34,414	139,974
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	159,268,319	145,669,815
խոշոր ձեռնարկություններ	75,273,921	67,582,747
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	83,994,398	78,087,068
այդ թվում բիզնես քարտեր	35,280	25,183
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	143,828,802	124,897,741
սպառողական վարկեր	63,032,754	47,605,849
հիփոթեքային վարկեր	47,953,701	45,800,699
վարկային քարտեր	19,051,485	18,576,189
Անհատ ձեռնարկատերեր	24,510,982	24,432,118
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,833,420	1,880,183
Ընդամենը վարկեր	330,475,937	297,019,831
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(6,275,466)	(5,620,762)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	324,200,471	291,399,069

Հազ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տեսակարողների խմբերի (սեզմենտների)	30/06/2024	31/12/2023
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	75,308,335	67,722,721
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	100,686,753	94,018,065
գյուղատնտեսական ոլորտ	27,058,606	30,622,084
տնային տնտեսություններ	151,647,429	133,398,862
Հաշվեցրված տոկոսներ	2,833,420	1,880,183
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	330,475,937	297,019,831
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(6,275,466)	(5,620,762)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	324,200,471	291,399,069

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	30/06/2024	31/12/2023
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	102,761,892	93,222,813
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	2,914,826	5,743,609
Ընդամենը	105,676,718	98,966,422
վառևահին ներդրումներ	330,475,937	297,019,831
Տեսակառատ կշիռ վառևահին պորտֆելում	31.10%	31.39%
Ընդհանուր նոոնատիվային կապիտալ	68,965,141	63,639,930
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	153.23%	155.51%
Ընդամենը	105,676,718	98,966,422

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/06/2024	քանակ
ADB/MSME	4,582,518	56
ADB/TFP/IBA	7,375	2
ADB/WESSD	4,289,658	177
BS/SME3	1,525,257	51
COVID-14	36	1
COVID-19/1/3	75,250	1
COVID-19/2/1	3,940	1
COVID-19/2/2	2,947,882	48
DEG/SME	366,039	18
EBRD/SMEC/Green	631,669	13
EBRD/WiB	354,624	39
EIB/APEX	6,478,491	144
FINSCA/MSE	1,944	1
FMO/MSME/Green	501,359	19
FMO/MSME/Retail	580,963	39
GAF/ KfW /ENERGY	664,015	189
GAF/ KfW/ AGRO	1,587,366	110
GAF/KfW/SME	19,596,361	1,743
GAF/ KfW /CONSUMERENERGY	1,311,200	2,142
GAF/KfW/SME/ENERGY	2,189,094	74
INCOFINCVBA/MSE	977,293	50
Proparco/SME/Green	14,017,500	652
PRM/SCTTF	3,374	2
Ընդամենը	62,693,208	5,572

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2023	քանակ
ADB/MSME	5,261,287	75
ADB/TFP/IBA	54,393	2
ADB/WESSD	4,443,223	208
BS/SME3	1,817,062	65
COVID-14	51	1
COVID-19/1/3	125,460	1
COVID-19/2/1	5,634	1
COVID-19/2/2	3,010,599	51
DEG/SME	435,152	20
EBRD/SMEC/Green	596,637	11
EBRD/WiB	525,622	63
EIB/APEX	7,686,097	158
FINSCA/MSE	14,696	2
FMO/MSME/Retail	1,061,514	51
GAF/ KfW /ENERGY	743,689	198
GAF/ KfW /SME/ENERGY	1,719,772	52
GAF/ KfW/ AGRO	1,608,505	52
INCOFINCVBA/MSE	1,362,471	61
Proparco/SME/Green	9,110,469	475
PRM/SCTTF	4,132	2
Ընդամենը	63,054,728	5,604

Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորսուտների գծով պահուստները)	30/06/2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2023	Տոկոսային հարաբերությունը
Առումնաբեռություն	17,281,654	5.23	18,175,519	6.12
Գյուղատնտեսություն	32,508,291	9.84	30,995,674	10.44
Շինարարություն	51,144,606	15.48	38,477,381	12.95
Տրանսպորտ և կապ	1,561,214	0.47	1,673,197	0.56
Առևտուր	46,728,128	14.14	47,630,296	16.04
Սպառողական	82,888,330	25.08	66,930,820	22.53
Հիփոթեքային վարկեր	48,155,438	14.57	45,990,151	15.48
Սպասարկման ոլորտ	16,979,864	5.14	16,224,018	5.46
Այլ	33,228,412	10.05	30,922,774	10.41
Ընդամենը	330,475,937	100.00	297,019,830	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերուժությունը	30/06/2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2023	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	320,351,147	98.81	289,455,743	99.33
Բնակիչ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	990,016	0.31	22,459	0.01
Ֆրանսիա	990,016		22,459	
ԲԲԲ-Բնակիչ-ից գանձ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների	25,888	0.01	40,683	0.01
Ռուսաստան	25,888		40,683	
Հաշվեդրված տոկոսներ	2,833,420	0.87	1,880,183	0.65
Ընդամենը	324,200,471	100	291,399,068	100

Շանրագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

30/06/2024

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Զարմեղված և մինև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	161,060,138	4,646,989	130,163	96,028	38,669
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	167,560,243	784,861	1,275,986	430,486	410,738	285,263
Ընդամենը	328,620,381	5,431,850	1,406,149	526,514	449,407	317,101

31/12/2023

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեզրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեսիոն մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Զարմեղված և մինև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	146,721,590	3,843,917	149,504	46,497	11,658
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	147,452,918	866,867	2,295,369	579,037	388,792	277,860
Ընդամենը	294,174,508	4,710,784	2,444,873	625,534	400,450	284,444

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկված գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկված պահուստ
Սպառողական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	82,495,589	1,032,199	81,463,390	1.25%
- 1-ից 30 օր	154,586	44,841	109,745	29.01%
- 31-ից 60 օր	77,780	34,577	43,203	44.45%
- 61-ից 90 օր	38,738	20,264	18,474	52.31%
- 91-ից 180 օր	86,637	59,494	27,143	68.67%
- 180 օրից ավել	35,001	24,373	10,628	69.64%
Ընդամենը	82,888,331	1,215,748	81,672,583	1.47%
Առևտրային				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	46,635,275	319,463	46,315,812	0.69%
- 1-ից 30 օր	11,728	32	11,696	0.27%
- 31-ից 60 օր	9,788	5378	4,410	54.94%
- 61-ից 90 օր	24,211	13304	10,907	54.95%
- 91-ից 180 օր	38,669	31838	6,831	82.33%
- 180 օրից ավել	8,459	6,965	1,494	82.34%
Ընդամենը	46,728,130	376,980	46,351,150	0.81%
Արտադրողական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	17,281,653	110,004	17,171,649	0.64%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	17,281,653	110,004	17,171,649	0.64%
Ընկալատնտեսական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	51,144,606	790,701	50,353,905	1.55%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	51,144,606	790,701	50,353,905	1.55%
Հիմնօժեշակի				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	48,029,189	25,794	48,003,395	0.05%
- 1-ից 30 օր	86,799	380	86,419	
- 31-ից 60 օր	1,489	7	1,482	
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր	37,962	29,409	8,553	
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	48,155,439	55,590	48,099,849	0.12%
Գյուղատնտեսական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	32,493,083	3,173,980	29,319,103	9.77%
- 1-ից 30 օր	10328	1195	9133	11.57%
- 31-ից 60 օր	3026	1287	1,739	42.53%
- 61-ից 90 օր	1019	468	551	45.93%
- 91-ից 180 օր	116	56	60	48.28%
- 180 օրից ավել	719	346	373	48.12%
Ընդամենը	32,508,291	3,177,332	29,330,959	9.77%
Այլ ուղղություններ				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	51,439,599	460,841	50,978,758	0.90%
- 1-ից 30 օր	246,094	17,721	228,373	
- 31-ից 60 օր	54,486	45874	8,612	
- 61-ից 90 օր	29,308	24675	4,633	84.19%
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	51,769,487	549,111	51,220,376	1.06%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	330,475,937	6,275,466	324,200,471	1.90%

31/12/2023

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկված գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկված պահուստ
Սպառողական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	66,579,673	1,060,867	65,518,806	1.59%
- 1-ից 30 օր	132,420	21,827	110,593	16.48%
- 31-ից 60 օր	40,883	12,682	28,201	31.02%
- 61-ից 90 օր	55,284	14,377	41,347	25.80%
- 91-ից 180 օր	89,686	64,515	25,171	71.93%
- 180 օրից ավել	32435	23,545	8,890	72.59%
Ընդամենը	66,930,821	1,197,813	65,733,008	1.79%
Առևտրային				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	47,297,169	280,708	47,016,461	0.59%
- 1-ից 30 օր	300,186	86,925	213,261	28.96%
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր	24,953	11606	13,347	
- 91-ից 180 օր	7,987	6783	1,204	84.93%
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	47,630,295	386,022	47,244,273	0.81%
Արտադրողական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	18,171,218	2,918	18,168,300	0.02%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր	4300	26	4,274	
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	18,175,518	2,944	18,172,574	0.02%
Ընկալատնտեսական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	38,465,688	378,884	38,086,804	0.98%
- 1-ից 30 օր	11693	0.7	11,692	
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	38,477,381	378,885	38,098,496	0.98%
Հիմնօժեշակի				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	45,990,151	257,280	45,732,871	0.56%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	45,990,151	257,280	45,732,871	0.56%
Գյուղատնտեսական				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	30,954,647	3,259,668	27,694,979	10.53%
- 1-ից 30 օր	21090	4031	17059	19.11%
- 31-ից 60 օր	3987	933	3,054	23.40%
- 61-ից 90 օր	4073	953	3,120	23.40%
- 91-ից 180 օր	11180	6314	4,866	56.48%
- 180 օրից ավել	697	393	304	56.38%
Ընդամենը	30,995,674	3,272,292	27,723,382	10.56%
Այլ ուղղություններ				
Դ/չ ժամկետային ժամկետային	48,818,773	125,526	48,693,247	0.26%
- 1-ից 30 օր	1,218	0	1,218	0.01%
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	48,819,991	125,526	48,694,465	0.26%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	297,019,831	5,620,762	291,399,069	1.89%

Ծանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով" այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2024	31/12/2023
Պետական արժեթղթեր		
Պետական գանձապետական պարտատուներ	111,954	14,863,631
Ընդամենը	111,954	14,863,631

	30/06/2024		31/12/2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր				
ԲԲԲ+Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		305,755		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		305,755		105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		-		-

	30/06/2024		31/12/2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր				
ԲԲԲ+Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		6,685		6,502
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		6,685		6,502
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	111,954	312,440	14,863,631	112,257

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30/06/2024թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,685	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ԲԱՐՂ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱԲՈՎ ԸՐԵՐԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
ԵՍ ԵՄ ՓԲԸ	Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցում	ՀՀ	19/03/2024	200,000	8.33
Ընդամենը				312,440	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը՝ ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ համաձայն արժեքի գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 "Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2024	31/12/2023
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր՝	66,336,425	36,882,318
<i>այդ թվում՝</i>		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	12,414,816	6,938,430
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	53,921,609	29,943,888
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(103,907)	(222,784)
Ընդամենը	66,232,518	36,659,534

Ծանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2024	31/12/2023
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր		8,488,243
Կուտակված տոկոսներ		146,304
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ		(64,241)
Ընդամենը	-	8,570,306

Ծանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և Լաիտոր ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	12,637,123	4,430,805	1,267,450	2,616,039	59	5,167,177	26,118,653
Ավելացում		694,835		68,429	17,724	666,926	1,447,914
Օտարում							-
Դուրս գրում		(79,969)		(104,306)	(59)		(184,334)
Վերախմբավորում	17,724	227		(227)	(17,724)		-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2024	12,654,847	5,045,898	1,267,450	2,579,935	-	5,834,103	27,382,233
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	277,981	3,177,882	448,226	1,655,929	-	3,291,620	8,851,638
Ավելացում	192,727	227,827	72,847	109,143		478,420	1,080,964
Օտարում							-
Արժեզրկում		71		(71)			-
Ամորտիզացիայի դուրսգրում (վերագնահատումից)		(78,516)		(101,498)			(180,014)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2024	470,708	3,327,264	521,073	1,663,503	-	3,770,040	9,752,588
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	12,184,139	1,718,634	746,377	916,432	-	2,064,063	17,629,645
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	12,359,142	1,252,923	819,224	960,110	59	1,875,557	17,267,015

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից անը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	1,090,373	800,056	206	32,981	1,923,616
Ավելացում	56,869	64,170			121,039
Դուրս գրում		(46,487)			(46,487)
Օտարում					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2024	1,147,242	817,739	206	32,981	1,998,168
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	315,141	526,696	129	27,467	869,433
Ավելացում	62,188	50,270	8	1,076	
Օտարում					
Դուրս գրում		(46,487)			
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2024	377,329	530,479	137	28,543	936,488
Չուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	769,913	287,260	69	4,438	1,061,680
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	775,232	273,360	77	5,514	1,054,183

30.06.2024թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/06/2024	31/12/2023
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	65,740	72,227
Ընդամենը	65,740	72,227
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(730)	(722)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	65,010	71,505
Ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	559,304	254,681
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	593	62
Կանխավճարներ մատակարարներին	233,279	197,002
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	37,354	45,417
Այլ ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	18,603	31,308
Ընդամենը	849,133	528,470
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(192)	(314)
Ընդամենը	848,941	528,156
Պահեստ	491,275	493,357
Այլ ակտիվներ	191,701	197,340
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4)	
Ընդամենը	830,679	1,050,081
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,744,630	1,649,742

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/06/2024	31/12/2023
ՀՀ բանկերի	14,961	16,874
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	24,061	38,049
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	39,022	54,923
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	3,640,629	6,263,124
Այլ		
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		1,124,938
Այլ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	7,481	59,029
Ընդամենը	3,648,110	7,447,091
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	6,476,344	6,505,202
Վարկեր	25,905,010	25,426,195
Ավանդներ	28,907,388	32,381,765
Այլ	189,126	204,731
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,082,708	1,163,485
Ընդամենը	62,560,576	65,681,378
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	66,247,708	73,183,392

Ծանոթագրություն 22.2 ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Ծրագիր	30/06/2024		31/12/2023	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ / "Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	1,430,227	4,200	1,788,378	6,358
ԳՀՀ / Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	6,556,243	103,344	8,006,506	124,401
ԳՀՀ / Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	19,950,792	287,631	20,893,527	396,234
ԳՀՀ "Վերականգնվող Էներգիայի Չարգացում" ծրագիր	1,921,086	18,950	2,629,740	69,241
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	3,896,780	63,815	1,719,343	18,023
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	1,563,944	15,238	1,494,078	12,306
Ընդամենը	35,319,072	493,178	36,531,572	626,563

Ծանոթագրություն 22.3 Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրեր	30/06/2024	31/12/2023
Հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական	62,166,211	34,127,375
Հետգնման պայմանագրեր հաճախորդների հետ		
Ընդամենը	62,166,211	34,127,375

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	59,149,583	55,069,476
Ժամկետային ավանդներ	21,532,888	18,657,714
Այլ	2,447,551	1,008,988
Հաշվարկված տոկոսներ	1,245,397	950,062
Ընդամենը	84,375,419	75,686,240

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	933,407	1,189,030
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ	25	24
Ընդամենը	933,434	1,189,056

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/06/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	2,111,478	2,137,599
Ժամկետային ավանդներ	47,594	38,668
Այլ	21,855	22,132
Հաշվարկված տոկոսներ	594	736
Ընդամենը	2,181,521	2,199,135

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	29,824,842	33,251,866
Ժամկետային ավանդներ	67,998,373	64,409,517
Այլ	725,827	693,683
Հաշվարկված տոկոսներ	1,675,992	1,460,792
Ընդամենը	100,225,034	99,815,858

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	1,141,533	1,942,393
Ժամկետային ավանդներ	3,740,522	3,042,980
Այլ	20,865	18,182
Հաշվարկված տոկոսներ	87,880	48,479
Ընդամենը	4,990,800	5,052,034
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	192,706,208	183,942,323

30.06.2024թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 5,743,822 հազ.դրամ, դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար՝ 61.433 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.06.2024 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառություն՝ 5.224.350 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/06/2024	31/12/2023
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	10,993,307	11,295,283
Ընդամենը	10,993,307	11,295,283

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/06/2024	31/12/2023
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոփ		
Ֆորվարդ		
այլ	54,725	15,184
Ընդամենը	54,725	15,184

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/06/2024	31/12/2023
Շահաբաժիններ	981,158	541,207
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	59,329	59,878
Ընդամենը	1,040,487	601,085

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/06/2024	31/12/2023
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	84,836	106,978
ԱԱՀ-ի գծով	3,993	3,823
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	166,034	260,109
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,794,842	1,497,356
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	146,633	125,811
Այլ պարտավորություններ	1,039,283	353,992
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	3,235,621	2,348,069

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 30.801.895 հազ. դրամ, այն ներառում է 11.746.584 հատ սովորական բաժնետոմս 2.080դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Հազ. դրամ
			Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուբհասյան Սարիբեկ Ալբերտի	7,146,811	29.25%	
Սուբհասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	12.85%	
Սուբհասյան Էդուարդ Ալբերտի	3,255,385	13.32%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն`

ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին` իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով` օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,

դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Սեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.06.2024 թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում:

Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.06.2024 թ դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	30/06/2024	31/12/2023
Չօգտագործված վարկային գծեր	2,304,582	941,322
Տրամադրված երաշխիքներ	10,833,620	14,126,256
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(53,344)	(19,270)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի դեպարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	30/06/2024	31/12/2023
Բանկի բաժնետեր	7,611,907	7,127,089
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	519,672	433,611
Ֆինանսական կազմակերպություն		
Ընդամենը	8,131,579	7,560,700
Տոկոսային եկամուտ	383,172	736,674

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	30/06/2024	31/12/2023
Բանկի բաժնետեր	4,817,464	10,320,884
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	760,939	919,193
Ֆինանսական կազմակերպություն	229,606	259,260
Ընդամենը	5,808,009	11,499,337
Տոկոսային ծախս	370,735	533,694
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/06/2024	31/12/2023
Բանկի խորհրդին	203,354	434,532
Աշխատավարձ	203,354	407,282
Պարգևատրում	-	27,250
Բանկի գործադիր մարմնին	246,691	641,589
Աշխատավարձ	246,691	469,089
Պարգևատրում	-	172,500
Բանկի ներքին աուդիտին	65,958	124,840
Աշխատավարձ	65,958	114,265
Պարգևատրում	-	10,575
Ընդամենը	516,003	1,200,961

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Չուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումս վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

30/06/2024

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	56,778,728	562,327	753,809	374,603	58,469,467
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	530,839				530,839
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	4,449,137	118	620,380	105,910	5,175,545
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	13,163,333				13,163,333
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	323,181,600	1,018,871			324,200,471
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	417,709		6,685		424,394
Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	66,232,518				66,232,518
Այլ ակտիվներ	64,808		202		65,010
Ընդամենը ակտիվներ	464,818,672	1,581,316	1,381,076	480,513	468,261,577

31/12/2023

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	69,943,174	1,018,717	501,794	105,500	71,569,185
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	396,358				396,358
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	5,259,767	619	378,939	287,059	5,926,385
Հակառակ ինտեգրման պայմանագրեր	12,464,832				12,464,832
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	1,326				1,326
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	291,335,671	40,939	22,459		291,399,069
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	14,969,386		6,502		14,975,888
Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	36,659,534				36,659,534
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,570,306				8,570,306
Այլ ակտիվներ	102,188		373		102,561
Ընդամենը ակտիվներ	439,702,542	1,060,276	910,067	392,559	442,065,444

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/06/2024	31/12/2023
Երևան	197,933,255	178,899,461
Կոտայք	34,219,904	31,801,851
Արարատ	15,761,224	13,097,526
Լոռի	8,607,930	7,792,218
Ղեղարթունիք	9,885,855	8,297,182
Շիրակ	9,899,599	9,120,467
Սյունիք	14,933,143	12,301,384
Սյունիք	7,869,898	7,209,344
Արագածոտն	10,153,875	9,022,663
Վայոց Ձոր	2,255,885	1,917,945
Տավուշ	2,145,950	1,827,788
Արցախ	10,533,952	10,111,239
Ընդամենը	324,200,470	291,399,068

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից 33 դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չափափակված վարկերը (առանց պահուստների) 30.06.2024թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 4.24%-ը: Չափափակված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդների տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.06.2024թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 330.475.937 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.06.2024թ-ի դրությամբ կազմել է 2.845.323 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2024թ II -րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 32,554,374 հազ. դրամ և 5,646,100 USD, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 17,297,266 հազ. դրամ և 4,854,400 USD : Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2024թ II-րդ եռամսյակում կազմել է 582,849,774 հազ.դրամ, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 372,047,663 հազ. դրամ և 6,500,000 EUR:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են գանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռ, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, կյուլթեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջնակցված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հուվքի, կյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամադրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառվելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԵԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ										
Հաշվառման ամսամակարդակ	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2024թ. I եռ.	8,192.94	241.29	321.89	431.54	21.55	241.58	1,915.47	269.66	25.05	9,269.09
2024թ. II եռ.	9,194.01	234.31	332.61	412.29	18.77	307.73	1,532.45	280.07	15.31	9,659.26
ամ/Յվազում	1,001.07	-6.98	10.72	-19.24	-2.77	66.14	-383.02	10.42	-9.73	390.18

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

30/06/2024							Չափ դրամ
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,609,154	22,361,281	3,273,645	2,048,646	176,741	58,468,467	
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտրոներ և հուշարժաններ	443				530,396	530,839	
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	3,385,427	1,606,480	159,964	23,674		5,175,545	
Հավատարմ հետզեման պայմանագրեր	11,225,955	1,937,378				13,163,333	
Հաճախորդներին տրված ամրորվածացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	250,475,140	68,288,221	5,402,424	34,686		324,200,471	
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով կապիտո ֆին. ակտիվներ	322,320	102,074				424,394	
Հետզեման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	64,041,849	2,190,669				66,232,518	
Այլ ակտիվներ	56,922	3,114	2,745	2,229		65,010	
Ընդամենը ակտիվներ	360,117,210	96,469,217	8,638,777	2,109,236	707,137	468,261,577	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	59,338,083	6,459,304	330,966	119,355		66,247,708	
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	5,716,473	33,213,199	695,497			39,625,169	
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	35,812,250					35,812,250	
Հետզեման պայմանագրեր	82,166,211					82,166,211	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	135,649,592	49,498,386	5,485,309	2,044,622	28,299	192,708,208	
Արտոստաց կոնտրառուցում	1,012,429	2,535,292	1,676,629			5,224,350	
Ընթացիկ հարկի ռիսկի պարտավորություններ	638,708					638,708	
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	4,115,750	6,877,557				10,993,307	
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	54,725					54,725	
Վճարվելիք գումարներ	1,040,487					1,040,487	
Հետաձեռնված հարկաբյուրեղներ	1,148,806					1,148,806	
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,644,419					1,644,419	
Այլ պարտավորություններ	3,021,255	190,043	4,040	19,339	945	3,235,622	
Ընդամենը պարտավորություններ	311,359,188	96,773,781	8,192,441	2,183,316	29,244	420,537,970	
Դաշվենշտային բաց դիրք	48,758,022	(2,284,563)	646,336	(74,081)	677,893	47,723,607	
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ							
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ		1,305,245	(831,440)		(528,530)	(54,725)	
Զուտ ռիսկ	48,758,022	(979,319)	(185,104)	(74,081)	149,363	47,668,862	

31/12/2023						
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,263,177	38,122,479	3,825,755	3,209,401	148,373	71,669,185
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտրոներ և հուշարժաններ	443				395,915	396,358
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,221,572	1,346,125	335,043	23,646		5,926,385
Հավատարմ հետզեման պայմանագրեր	10,501,782	1,963,050				12,464,832
Հաճախորդներին տրված ամրորվածացված արժեքով հաշվառվող վարկեր	220,664,027	64,450,278	6,270,543	14,221		291,399,069
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	1,326					1,326
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով կապիտո ֆին. ակտիվներ	14,557,623	418,265				14,975,888
Հետզեման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	36,659,534					36,659,534
Ամրորվածացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,570,306					8,570,306
Այլ ակտիվներ	82,614	5,194	14,440	313		102,561
Ընդամենը ակտիվներ	321,522,404	106,305,391	10,445,781	3,247,581	544,288	442,065,444
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	62,507,803	7,848,873	2,822,951	3,764		73,183,391
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	5,873,678	41,337,854	1,123,843			48,335,375
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	37,158,136					37,158,136
Հետզեման պայմանագրեր	34,127,375					34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	128,723,693	47,734,614	5,115,687	2,336,300	32,029	183,942,323
Արտոստաց կոնտրառուցում	3,037,190	5,742,721	899,583			9,679,494
Ընթացիկ հարկի ռիսկի պարտավորություններ	1,112,304					1,112,304
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	4,121,014	7,174,269				11,295,283
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	15,184					15,184
Վճարվելիք գումարներ	601,085					601,085
Հետաձեռնված հարկաբյուրեղներ	1,187,997					1,187,997
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,428,082					1,428,082
Այլ պարտավորություններ	2,240,989	92,462	7,430	6,165	1,023	2,346,069
Ընդամենը պարտավորություններ	282,132,630	108,930,793	9,969,494	2,346,229	33,052	404,412,088
Դաշվենշտային բաց դիրք	39,389,874	(3,625,403)	476,287	901,352	511,236	37,653,346
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ						
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ		809,647	(492,890)	87,968	(388,784)	(13,858)
Բաց դիրք	39,389,874	(2,815,755)	(16,403)	869,320	112,453	37,639,488

* Դ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է՝ ԱՄՆ՝ դրամ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ոսկու ստանդարտացված ծուլակտրո և Մետաղական հաշիվ
 ** Ո՝ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է՝ ՌԴ՝ ռուբլի, KZT-Վրացական լարի, UZS դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսքալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2024թ. II եռամսյակի միջին կուտակային դիսքալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 46,145,348 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 38,197,313 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 7,948,035 հազ. դրամով կամ 20.8%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2024թ. II եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսքալանսը 2024թ. II եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 14,952,996 հազ. դրամով կամ 47.9%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2024թ. II եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 0.3 տոկոսային կետով՝ կազմելով 113.3%՝ 2023թ. II եռամսյակի 113.0% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2024թ. II եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 113.3%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2024թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.997 տարի (2023թ. II եռամսյակի վերջի 1.817 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.18 տարով կամ 9.9%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.866 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.131 տարով կամ 7%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2024թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.804 տարի (2023թ. II եռամսյակի վերջի 1.009 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.205 տարով կամ 20.3%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.904) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.101 տարով կամ 11.1%-ով:

Գյուրացիայի ճեղքվածքը 2024թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.298 (2023թ. II եռամսյակի վերջի 0.919-ի դիմաց)՝ աճելով 0.379-ով կամ 41.2%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.076) նշված ցուցանիշն աճել է 0.222-ով կամ 20.7%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
30.06.2024թ**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներդրված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, - վարկեր			544,290	1,033,098	1,478,664	138,573	544,290	912,091	2,999,916	1,546,877		
Ընդամենը	-	-	544,290	1,033,098	1,478,664	138,573	544,290	912,091	2,999,916	1,546,877		
Զուտ դիրք	-	-	(544,290)	(1,033,098)	(1,478,664)	(138,573)	(544,290)	(912,091)	(2,999,916)	(1,546,877)		

31.12.2023թ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներդրված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր			544,290	1,079,440	1,511,177	149,300	1,985,472	1,220,583	1,617,720	2,564,182		
Ընդամենը	-	-	544,290	1,079,440	1,511,177	149,300	1,985,472	1,220,583	1,617,720	2,564,182		
Զուտ դիրք	-	-	(544,290)	(1,079,440)	(1,511,177)	(149,300)	(1,985,472)	(1,220,583)	(1,617,720)	(2,564,182)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/06/2024թ.		Նախորդ ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2023թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝ - միջբանկային վարկեր	12.75	10.87	13.24	9.50
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16.22	10.76	17.22	10.70
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9.35	5.48	10.07	2.93
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.00	6.42	7.63	6.68
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.47	3.98	9.48	3.79
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	11.02	5.10	11.32	5.15

3) մողելների նկարագրությունը

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (ախուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մողելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մողելի" ("GAP մողել") և "Դյուրացիայի մողելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մողելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կոմոլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մողելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մողելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մողելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Քննարկում ռիսկ

Քննարկում ռիսկը որևէ բորսայում (սերում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Քննարկում ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիրքի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
 2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
 3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
 4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ
5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Իրացվելու օրվա զննում:

2024թ. II եռամսյակի ընթացքում ակնբարային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվելու ընթացքում գույքի միջոցով նվազել են համապատասխանաբար 42, 34.5 և 53.5 տոկոսային կետով:

Պարզեցված ժամանակաշրջան										Հազ. դրամ	
Հոդվածի անվանումը	30/06/2024										
	Չախսատող	Մարման մնացել է			մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ամսամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանց								
Պարզեցված մեծադրված և դրանց համարժեքներ			58,469,452		15						58,469,467
Թանկարժեք մեծադրված բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ			530,839								530,839
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ					3,283,834	60,401	196,260	38,341	-	1,596,709	5,175,545
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր					13,163,333						13,163,333
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ											
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ											
Հաճախորդների տրված ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	1,907,030	65,138			27,735,608	18,459,851	30,281,269	149,078,001	96,673,573	-	324,200,470
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ					102,074			9,880		312,440	424,394
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր					66,232,518						66,232,518
Այլ պահանջներ	2,945	181			61,884						65,010
Ընդամենը	1,909,975	65,319	59,000,291		110,579,266	18,520,252	30,477,529	149,126,222	96,673,573	1,909,149	468,261,576
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			6,732,429		10,120,280	4,136,431	10,034,472	22,062,763	13,161,333	-	66,247,708
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ			-		4,724,727	4,632,077	8,005,618	22,262,746	-	-	39,625,168
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր			-		723,706	4,252,951	4,231,485	24,828,149	1,775,959	-	35,812,250
Հետզնման պայմանագրեր			-		62,166,211	-	-	-	-	-	62,166,211
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ			64,871,979		25,455,918	19,371,043	35,614,318	46,809,986	582,964	-	192,706,208
Ստորադրա փոխառություն			-		46,642	-	-	2,514,575	2,663,133	-	5,224,350
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր			-		120,482	103,027	3,425,510	7,344,287	-	-	10,993,306
Վարձակալության գծով պարտավորություններ			-		43,008	112,970	67,395	1,094,032	327,014	-	1,644,419
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն			-		-	-	-	638,708	-	-	638,708
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			-		-	-	-	1,148,806	-	-	1,148,806
Վճարվելիք գումարներ			758,854		281,633						1,040,487
Այլ պարտավորություններ			2,914,380		321,242						3,235,622
Ընդամենը	-	-	75,277,642		104,003,849	32,908,499	63,166,312	126,916,538	18,510,403	-	420,483,243
Չուտ իրացվելու ընթացքում	1,909,975	65,319	(16,277,351)		6,575,417	(14,088,247)	(32,688,783)	22,209,684	78,163,170	1,909,149	47,778,333
Կուտակային իրացվելու ընթացքում	1,909,975	1,975,294	(14,302,057)		(7,726,640)	(21,814,887)	(54,503,670)	(32,293,986)	45,869,184	47,778,333	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան										Հազ. դրամ	
Հոդվածի անվանումը	31/12/2023										
	Չախսատող	Մարման մնացել է			մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ամսամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանց								
Պարզեցված մեծադրված և դրանց համարժեքներ	-	-	71,569,185		-	-	-	-	-	-	71,569,185
Թանկարժեք մեծադրված բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	-	-	396,358		-	-	-	-	-	-	396,358
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	-		3,618,696	-	-	19,159	-	2,288,530	5,926,385
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	-	-	-		12,464,832	-	-	-	-	-	12,464,832
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	0	-	-		1,326	-	-	-	-	-	1,326
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-		-	-	-	3,819,559	4,750,747	-	8,570,306
Հաճախորդների տրված ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	1,600,526	54,032	-		20,541,869	16,709,021	28,525,597	135,997,365	87,970,659	-	291,399,069
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-		418,251	2,719,017	-	5,751,259	5,975,104	112,257	14,975,888
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-		-	36,659,534	-	-	-	-	36,659,534
Այլ պահանջներ	12,054	-	-		58,922	27	467	-	-	-	71,470
Ընդամենը	1,612,580	54,032	71,965,543		37,103,896	56,087,599	28,526,064	145,587,342	98,696,510	2,400,787	442,034,353
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	6,802,833		9,864,543	6,281,680	8,382,059	29,104,968	12,747,308	-	73,183,391
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	-	-	-		5,917,401	4,083,791	8,881,966	29,123,359	328,858	-	48,335,375
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	-	-	-		300,669	4,207,945	4,430,002	26,234,338	1,985,182	-	37,158,136
Հետզնման պայմանագրեր	-	-	-		34,127,375	-	-	-	-	-	34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	87,158,771		20,955,019	20,075,851	35,057,988	20,115,275	579,419	-	183,942,323
Ստորադրա փոխառություն	-	-	-		86,640	-	-	-	9,592,854	-	9,679,494
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	-	-	-		-	1,112,304	-	-	-	-	1,112,304
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-		122,509	106,403	-	11,066,371	-	-	11,295,283
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	-		1,426,082	-	-	-	-	-	1,426,082
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	-	-	-		15,184	-	-	-	-	-	15,184
Վճարվելիք գումարներ	-	-	316,460		284,625	-	-	-	-	-	601,085
Այլ պարտավորություններ	-	-	2,098,958		239,289	1,447	7,890	485	-	-	2,348,069
Ընդամենը	-	-	96,377,022		73,339,336	35,869,421	56,759,905	115,644,796	25,233,621	-	403,224,101
Չուտ իրացվելու ընթացքում	1,612,580	54,032	(24,411,479)		(36,235,440)	20,218,178	(28,233,841)	29,942,546	73,462,889	2,400,787	38,810,252
Կուտակային իրացվելու ընթացքում	1,612,580	1,666,612	(22,744,867)		(58,980,307)	(38,762,129)	(66,995,970)	(37,053,424)	36,409,465	38,810,252	

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ԶՅ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 11 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ԶՅ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30/06/2024	31/12/2023
Կանոնադրական կապիտալ	30,801,895	28,132,240
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	6,539,091	2,265,076
Պահուստներ՝	10,824,391	10,332,023
Գլխավոր պահուստ	4,190,000	3,952,000
Վերագնահատման պահուստներ	6,634,391	6,380,023
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	25,471,358	22,343,082
Ընդամենը կապիտալ	73,636,735	63,072,421

Ներկայացնում ենք ԶՅ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալ	Առաջին մակարդակի կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ԶՅ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3	4	5	6	7
Հունվար	42,724,524	49,093,524	61,942,162	353,644,266	3,524,509	16.06	12
Փետրվար	43,995,974	50,364,974	64,448,724	353,932,134	3,441,060	16.73	12
Մարտ	48,312,117	54,681,117	66,477,238	358,796,886	3,153,980	17.16	12
Ապրիլ	49,120,693	55,489,693	67,133,228	363,778,808	1,322,629	17.86	12
Մայիս	51,688,224	58,057,224	67,827,077	364,438,769	1,360,186	18.00	12
Հունիս	54,129,827	60,498,827	68,965,141	374,695,038	1,607,661	17.71	11.0

2023թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	44,824,426	5,261,613	50,086,039	323,443,745	3,399,041	14.24	12
Փետրվար	45,733,900	5,321,463	51,055,363	326,738,335	3,407,582	14.38	12
Մարտ	46,830,907	5,437,429	52,268,336	330,933,336	3,199,944	14.62	12
Ապրիլ	46,990,487	5,460,341	52,450,828	340,557,595	3,234,614	14.27	12
Մայիս	47,540,556	9,381,476	56,922,032	347,716,818	3,306,348	15.17	12
	Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալ	Առաջին մակարդակի կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3	4	5	6	7
Հունիս	39,407,127	45,776,127	55,812,143	346,757,004	3,334,852	14.80	11.0
Հուլիս	40,049,435	46,418,435	56,959,910	352,940,736	3,446,847	14.82	11.0
Օգոստոս	41,047,233	47,416,233	58,558,949	357,479,941	3,499,968	15.04	11.0
Սեպտեմբեր	41,386,258	47,755,258	60,355,619	359,827,109	3,505,626	15.41	11.0
Հոկտեմբեր	41,750,783	48,119,783	61,017,552	360,651,491	3,761,989	15.45	11.0
Նոյեմբեր	42,383,887	48,752,887	61,644,051	364,078,199	3,696,536	15.50	11.0
Դեկտեմբեր	44,369,376	50,738,376	63,639,930	363,225,329	3,285,008	16.19	11.0

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.06.2024թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	115,807,586			-
10%	14,736,649			1,473,665
20%	712,594			142,519
30%	271,120			81,336
35%	149,662			52,382
50%	1,331,293			665,647
75%	77,849,082	250,569		58,574,738
100%	187,939,789	9,191,787	19,579	197,151,155
110%	325,499	31,520		392,721
150%	75,828,452	1,994,552		116,734,506
200%	814,135			1,628,270
Ընդամենը	475,765,861	11,468,428	19,579	376,896,938

31.12.2023թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	114,540,714			-
10%	12,271,839			1,227,184
20%	1,247,877			249,575
30%	50,569			15,171
35%	61,643			21,575
50%	944,771			472,386
75%	67,811,043	109,523		50,940,425
100%	169,392,593	9,584,767		178,977,360
110%	326,721	15,260		376,179
150%	73,398,000	4,157,090	19,545	116,361,953
200%	988,402			1,976,804
Ընդամենը	441,034,172	13,866,640	19,545	350,618,611

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.06.2024թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառու, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.06.2024թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

30.06.2024թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

30.06.2024թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները:

	30/06/2024		31/12/2023	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	124,463,112	534,437,630	116,384,578	478,454,518
Ավտոմեքենա	2,755,957	7,992,309	2,580,196	7,591,069
Սարքավորում	4,894,656	13,557,559	5,143,109	24,024,944
Պատրաստի արտադրանք	4,197,513	14,966,000	4,787,837	15,136,000
Երաշխավորություն	111,933,761	528,436,179	96,445,054	473,195,294
Ղրամական միջոցներ	1,009,247	5,296,544	692,105	7,130,885
Ոսկյա իրեր	18,263,878	21,764,432	16,489,411	19,873,563
Ստանդարտ ոսկի	10,087	15,734	8,965	11,683
Պետ. արժեթղթեր	591	11,500	1,419	11,500
Այլ արժեթղթեր	24,629	111,306	17,364	81,112
Այլ գրավ	48,900,591	71,307,251	41,309,697	61,865,319
Գրավ առկա չէ	14,021,915		13,160,095	
Ընդամենը	330,475,937	1,197,896,444	297,019,830	1,087,375,887

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն.Գալստյան